

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 51, 2022

2022-12-21

Sammanfattning

Under de senaste veckorna har priserna på de globala energimarknaderna olja, naturgas, kol och utsläppsrätter gått ner.

Oljepriset har varierat omkring USD80 per fat. Det är fortsatt framför allt den globala ekonomin och den kinesiska oljeefterfrågan som driver prisutvecklingen i nuläget.

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har gått ner, det är framför allt mildare temperaturer och stort utbud på LNG till Europa som påverkat priserna. EU:s energiministrar nådde den 19 december ett beslut om en gasprisjusteringsmekanism (gaspristak).

Priset på kol i Europa har trots låga temperaturer sjunkit tillbaka betydligt de senaste veckorna till följd av välfyllda lager.

Även priset på utsläppsrätter har sjunkit. Den 18 december nåddes en överenskommelse i EU om EU ETS.

Nu tar marknadsbrevet några veckors uppehåll. Nästa publicering sker i vecka tre, då som vanligt med en årskrönika över 2022.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	7

Priser vid stängning den 19/12

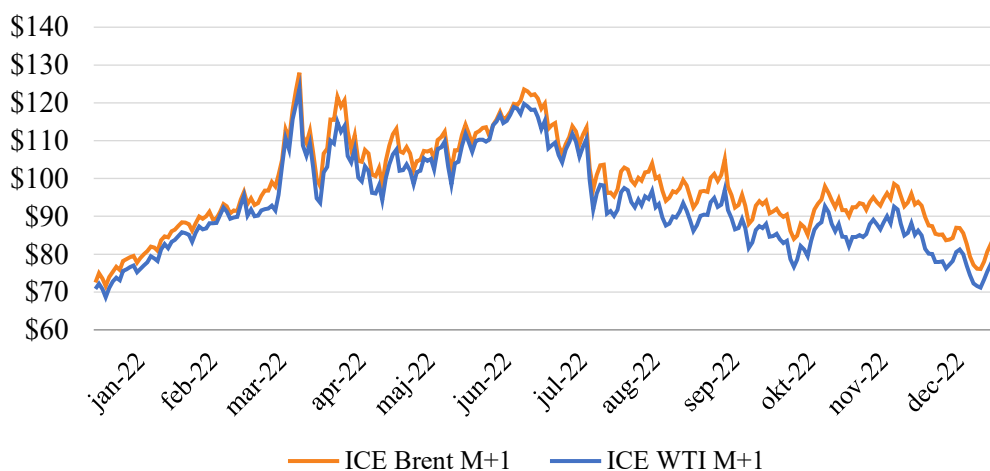
Olja	ICE Brent, front month		
	79,80	USD/fat	↓*
Naturgas	ICE TTF, month ahead		
	108,5	EUR/MWh	↓*
Kol	ICE AP12, front month		
	201,75	USD/ton	↓*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	84,11	EUR/ton	↓*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Oljepriset har i genomsnitt uppgått till omkring USD79 per fat de senaste två veckorna, vilket är USD4 per fat lägre jämfört med det genomsnittliga priset tvåveckorsperioden dessförinnan. Efter att förra marknadsbrevet publicerades den 7 december sjönk priset på olja till omkring USD76 per fat. Utvecklingen följde en längre prisnedgång som framför allt har orsakats av en oro över den globala ekonomin. I förra veckan steg sedermera priset, bland annat till följd av att marknadens förhoppningar på tillväxttakten i den kinesiska ekonomin ökade.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

Hittills har Kinas nollstrategi kring covid-19 kväst den ekonomiska tillväxttakten i och med att stora områden har stängts ned fullkomligt vid ett smittutbrott av covid-19. Nyligen beslutade den kinesiska regeringen att frångå nollstrategin och ta bort de flesta tidigare krav på testning och karantän. Regeringen har också frångått lokala beslutsfattareshöjningsmöjligheter att stänga ned hela lokala/regionala områden. Beslutet väntas boosta den kinesiska ekonomin, särskilt inför upptakten till det kinesiska nyåret som äger rum i slutet av januari och som brukar innebära en kraftig ökning av kommers och resor i landet.

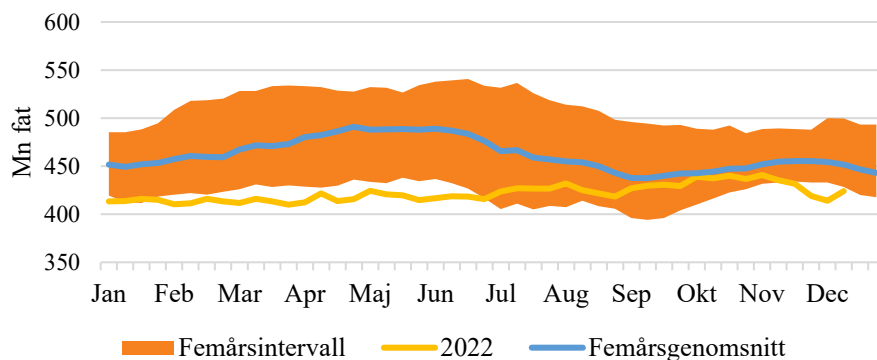
Oljepriset har också påverkats av det pristak på rysk olja som bland andra EU införde i samband med sanktionerna mot rysk olja den 5 december. Pristaket innebär att europeiska aktörer endast tillåts exempelvis transportera och försäkra rysk olja till köpare utanför Europa om dessa köpare betalar maximalt USD62 per fat. Ryssland har tidigare under hösten meddelat att man inte kommer att sälja till köpare som använder sig av pristaket men hittills verkar leveranser från Ryssland till köpare fortlöpa, till priser under pristaket. Enligt Financial Times har rysk olja transporterats till Indien på åtminstone sju fartyg som är försäkrade via europeiska försäkringsbolag. Ryssland meddelade dock nyligen att man fortfarande kan komma att agera mot pristaket genom att stoppa leveranser framöver. En faktor som kan bidra till att Ryssland fortsatt levererar olja till priser under

pristaket är att pristakets nivå är satt så att flera ryska oljor, redan före pristaket, handlades för under eller omkring prisnivån. Höga tankerfraktrater just nu medför också att priset på olja pressas nedåt.

I förra veckan ledde dock sanktionerna till fördröjningar utanför Bosporen i Turkiet, där rysk olja transporteras från Svarta havet för vidare transporter till Asien, när Turkiet stoppade alla fartyg som inte hade viss försäkringsinformation. Informationen som Turkiet krävde ska enligt europeiska försäkringsagenter vara information som i normala fall inte krävs vilket medförde stoppade transporter i väntan på att försäkringsagenterna gav ytterligare information.

Generellt rör sig oljepriset nu omkring USD80 per fat och påverkas framför allt av förväntningar kring utvecklingen i den kinesiska efterfrågan under den närmaste tiden och utvecklingen i den globala efterfrågan under 2023. Det internationella energirådet IEA prognosticerar en något starkare oljeefterfrågan under 2023 jämfört med tidigare prognoser under hösten. På uppåtsidan finns också fortsatt osäkerhetsfaktorer kring Rysslands reaktion på oljepristaket och ett åtstramat utbud till Europa till följd av sanktionerna med längre transportsträckor från exempelvis Mellanöstern. På nedåtsidan finns möjligheter för OPEC+ och amerikanska oljeproducenter att öka sina volymer, det bedöms dock vara relativt låg sannolikhet för att dessa möjligheter kommer påverka priset i någon större utsträckning i närtid.

Amerikanska lager exklusive strategiska beredskapslager

Källa: EIA.

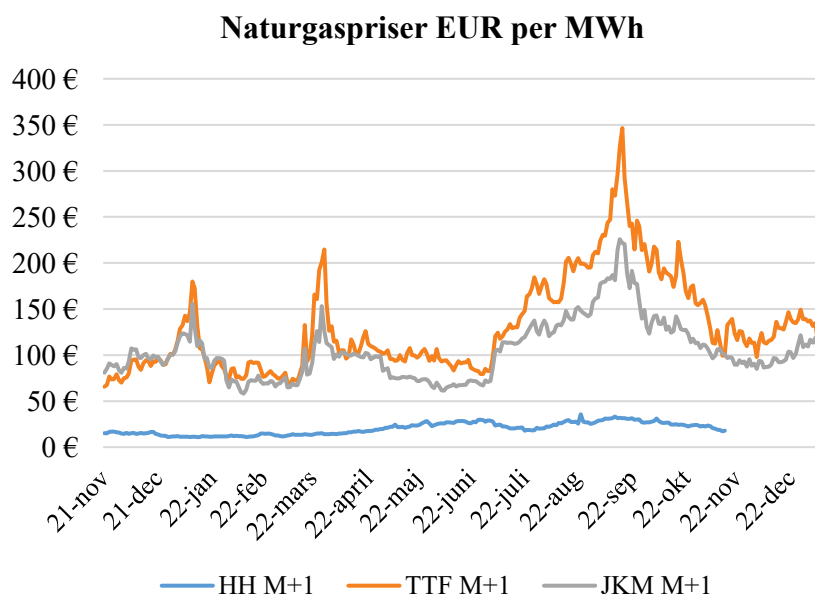
De amerikanska kommersiella råoljelagren har ökat men ligger fortsatt under femårsgenomsnittet.

I förra veckan meddelade det amerikanska energidepartementet att man kommer börja återfylla sitt beredskapslager. Det amerikanska beredskapslagret SPR (*Strategic Petroleum Reserve*) är på sin lägsta nivå sedan 1980-talet till följd av stora lagersläpp under 2021 och 2022. Enligt departementet ska 3 miljoner fat köpas tillbaka till SPR från mitten av januari och staten kommer prioritera olja producerad i USA. Förhoppningen är att detta ska öka den amerikanska oljeproduktionen, något som Biden-administrationen har sökt göra under en längre tid men som industrin delvis har menat inte går.

Naturgas

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sedan förra marknadsbrevet publicering pressats nedåt till följd av bland annat mildare temperaturer och stort utbud på LNG till Europa. TTF M+1 stängde den 19 december på EUR108,54 per MWh, att jämföra med EUR124,5 per MWh den 5 december.

En brand på en rysk gasledning, som skickar gas till Europa via Ukraina, skapade en oro på den europeiska naturgasmarknaden under tisdagen den 20 december. Under dagen kom sedermera besked om att transitflödena via Ukraina fortsatt utan störning vilket lugnade marknaden. Priset fortsatte trots marknadens oro under dagen och besked om EU:s pristak dagen innan nedåt under tisdagen den 20 december och TTF M+1 stängde på EUR105,55 per MWh.

Källa: Montel. Priserna för Henry Hub (HH) är inte uppdaterade på grund av tekniska problem.

EU:s energiministrar nådde den 19 december en politisk överenskommelse om den marknadsjusteringsmekanism (gaspristak) som EU-kommissionen presenterade den 18 oktober. Enligt rådets beslut i måndags aktiveras marknadsjusteringsmekanismen automatiskt om

- TTF M+1 priset överstiger EUR180 per MWh i tre arbetsdagar och
- TTF M+1 priset är EUR35 högre än referenspriset för LNG på globala marknaderna under samma tre arbetsdagar.

Mekanismen kommer att gälla från och med den 15 februari 2023. Den kan upphävas om problem uppstår med till exempel EU:s försörjningsshet. Förslaget är tillfälligt och gäller i ett år.

Rådets beslut om pristak är lägre än EU-kommissionens ursprungliga förslag om ett pristak på EUR275 per MWh för TTF M+1 kontrakt under vissa förhållanden:

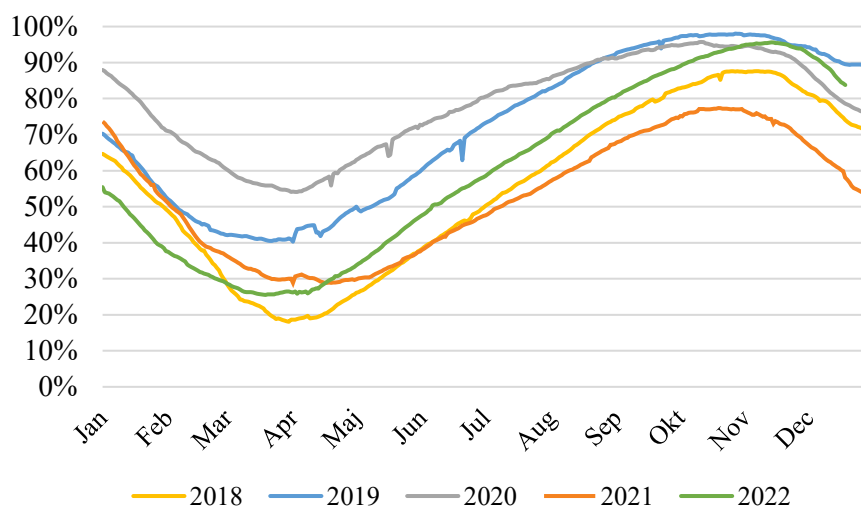
- Marknadsjusteringsmekanismen skulle aktiveras om stängningspriset på TTF överstigit EUR275 per MWh i två veckor
- och stängningspriset på TTF varit minst EUR58 per MWh högre än referenspriset för LNG under 10 på varandra följande handelsdagar under dessa två veckorna.

Det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM stängde den 19 december på EUR 110,25 per MWh. TTF och JKM kurvorna har nu närmat sig varandra och den 19 december var TTF-priset lägre än JKM-priset. JKM har historiskt sett handlats över motsvarande kontrakt på TTF men sedan i våras och Rysslands invasion i Ukraina har priserna i Europa (TTF) varit högre än priserna i Asien (JKM).

Enligt den amerikanska energimyndigheten EIA:s *Short-Term Energy Outlook* i december väntas den amerikanska naturgasexporten öka under 2023, detta på grund av en ökad LNG-export. Den amerikanska LNG-exporten var som störst under första halvan av 2022 men begränsades sedan till följd av en brand i LNG-exportanläggningen Freeport som sedan dess varit nedstängd. Nu väntas Freeport succesivt åter tas i drift och vara i full drift till mars 2023. Enligt EIA:s prognos kommer den amerikanska LNG exporten att nå nya rekordnivåer i mars 2023 på nära 12,5 miljarder kubikfot per dag (bcf/d). Inga nya LNG-exportanläggningar är planerade att tas i drift i USA under 2023. Enligt EIA:s beräkningar kommer den amerikanska LNG-exporten i genomsnitt vara 12,3 miljarder kubikfot per dag under 2023 då LNG-anläggningarna fortsätter på nästintill maximal kapacitet mot bakgrund av den höga efterfrågan på naturgas i Europa och Asien.

Tyskland har nu driftsatt sin andra flytande LNG-terminaler FSRU (floating storage and regasification unit). Flera europeiska länder, däribland Tyskland, bygger nu flytande LNG-terminaler (FSRU:s) vilket ökar EU:s LNG importkapacitet.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

Lagerfyllnaden i de europeiska gaslagren var den 18 december 84 procent, att jämföra med 60 procent vid samma tidpunkt förra året. De europeiska naturgaslagren är fortsatt väl fyllda men Europa har börjat göra uttag från lagren. Det är viktigt att understryka att Europas användning av naturgas måste minska under en normal uppvärmningssäsong för att kunna hantera bortfallet av de ryska naturgasleveranserna.

International Energy Agency (IEA) presenterade den 12 december en rapport "*How to Avoid Gas Shortages in the European Union in 2023*" som belyser hur EU kan undvika naturgasbrist under 2023. IEA pekar på att EU står inför en potentiell brist på 27 miljarder kubikmeter naturgas under 2023.

IEA föreslår i sin rapport en rad åtgärder för att minska EU:s efterfrågan på gas, däribland:

- skapa incitament för energieffektivisering
- möjliggöra snabbare utbyggnad av förnybar energi
- påskynda elektrifieringen inom uppvärmning
- uppmuntra beteendeförändringar hos konsumenter

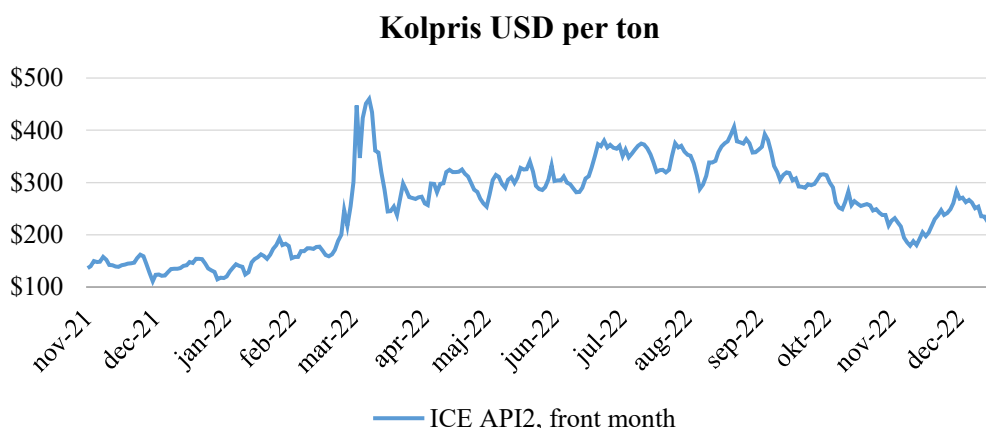
Läs rapporten på IEA:s webbsida [här](#)

Kol och EU ETS

Mellan den 9 och 30 november steg det europeiska kolpriset med mer än 50 procent, en uppgång som toppade på USD283,95 per ton. Under de senaste två veckorna har dock priset sjunkit tillbaka betydligt och är nu nere på nivåer motsvarande de som rådde i mitten av november, trots att perioden i hög grad präglats av kallt väder. Att priserna ändå sjunkit kan härröras till sjunkande gaspriser samt att kollagren i Amsterdam/Rotterdam/Antwerpen (ARA)-regionen är välfyllda.

Den 16 december släppte International Energy Agency (IEA) sin årliga marknadsrapport om kol. IEA bedömer att den globala kolanvändningen 2022 blir den högsta någonsin, mycket beroende på den turbulenta energisituationen som följt Rysslands krig mot Ukraina. IEA menar att kolanvändningen i Europa, som ökat betydligt som ett led i att fasa ut beroendet av rysk gas, kommer att börja sjunka igen från och med 2024. Även i USA kommer kolanvändningen att fortsätta sjunka, medan Kina bedöms ha en svag ökning fram till 2025. Indien uppskattas öka sin kolanvändning med mer än 10 procent de kommande tre åren, och ses av IEA som ett särskilt viktigt land när det gäller efterfrågan på kol de kommande åren.

Den 19 december var det europeiska kolpriset USD201,75 per ton.

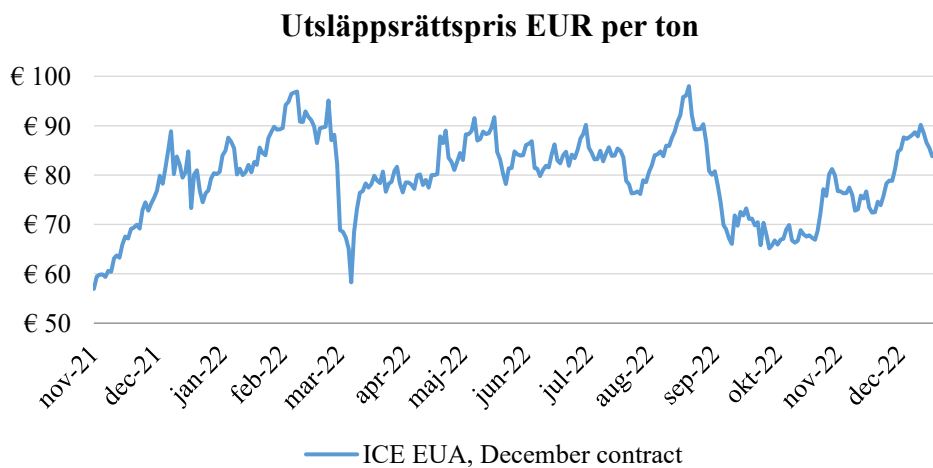

Källa: Intercontinental Exchange

Även priset på utsläppsrätter inom EU:s utsläppshandelssystem ETS steg kraftigt från och med mitten på november, då priset låg runt EUR70 per ton, till mer än EUR90 per ton den 12 december. Sedan dessa har priset sjunkit tillbaka något, vilket delvis kan härröras till de sjunkande priserna på naturgas och kol. En annan viktig faktor är dock en osäkerhet bland marknadsaktörer gällande vad som skulle bli resultatet av trilogförhandlingarna rörande framtiden för EU:s klimatpolitik i allmänhet och EU ETS i synnerhet. Den 18 december nåddes en överenskommelse som innebär att de utsläpp som innefattas av EU ETS ska minska med 62 procent till 2030. I tillägg till detta kan nämnas att den fria allokeringen av utsläppsrätter till industrier kommer fasas ut helt till år 2034, samt att EU från och med 2026 kommer införa en så kallad Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM), en sorts klimattull. Från och med 2027 kommer det också införas

ett separat utsläppshandelssystem inkluderande bränslen som används i byggnader och transporter.

Den 19 december stängde priset på utsläppsrätter på EUR 84,11 per ton.

Källa: Intercontinental Exchange.